

Metoderapport

”Kultursjef-saken”

Ledelsen i Ullensaker kommune avviste å se kritisk på kultursjefens forvaltning inntil Romerikes Blad blant annet avdekket at Stein Monn-Iversen hadde kjørt leiebil på kommunens regning i åtte måneder uten at sjefene hans visste det.

Få dager etter sa kultursjefen opp.

Etter dette startet revisjonen og kommunens kontrollutvalg gransking, som bekrefter at alle forhold Romerikes Blad har sett kritisk på gjennom flere saker, er korrekt.

Alvorlige feil over lang tid har hatt betydelige økonomisk konsekvenser for kommunen. Kulturunderskuddet i Ullensaker i fjor ligger an til å bli 2-3 millioner kroner.

1.

Journalist: Nina Skyrud

2.

Tittel på prosjektet: Kultursjef-saken

3.

Hvor og når publisert: Romerikes Blad i perioden 20./4. 2002-29./1. 2003

4.

Redaksjon/adresse:

Romerikes Blad

Roseveien 1

2007 Kjeller

Tlf 63805050

5.

Journalistens adresse/telefonnummer:

Romerikes Blad,

Jessheimkontoret

Veiberggt. 9

2050 Jessheim

Telefon: 63979603, mobil 930 93703

e-post: nina.skyrud@rb.no

6.

Redegjørelse for arbeidet:

a) Slik kom arbeidet i gang

Prosjektet startet med et tips i april 2002. Romerikes Blad hadde skrevet om fylkestingspolitikernes reisevirksomhet. Tipseren mente vi også burde se på reisevirksomheten i Ullensaker kommune. Vedkommende fortalte at kultursjef Stein Monn-Iversen var på en ukes tur til Canada. Jeg bestemte meg for å sjekke saken. Både på servicetorget og i kulturavdelingen i kommunen var funksjonærene usedvanlig tilbakeholdne med å svare da jeg spurte etter Monn-Iversen. Etter flere spørsmål fikk jeg opplyst at både han og lederen i kulturhuset, Tove Fjuk, var på en ukes studietur i Canada. Kommunaldirektør

Hanne Espeseth, Monn-Iversens nærmeste overordnede, opplyste kort at de skulle forberede en kanadisk festival i Ullensaker. Hun kunne ikke si hva forberedelsene gikk ut på.

Dette var rett etter behandlingen av virksomhetsplanene hvor kommunen hadde skåret til beinet på tilbudet til befolkningen. Å sende to ledere til Canada en hel uke, virket råflott, sammenlignet med hva som var vanlig praksis i Ullensaker kommune. Resten av kommunen gikk på sparebluss.

b) Problemstillingen

I løpet av våren hadde vi også fått tips om at Monn-Iversen brukte mye penger på teateroppsetninger, blant annet stykker han selv hadde skrevet manus til. Forestillingene hadde dårlig publikumsoppslutning. Jeg visste det ble solgt billetter for 50 kroner til kommunalt ansatte for å fylle opp i salen. Dette var i de fleste tilfeller bare en tredel av ordinær pris. Dette skjedde flere ganger og jeg undret meg over hvordan det kunne forsvares både økonomisk og i forhold til kommunens etiske regelverk. I samråd med redaksjonssjefen på Jessheim, bestemte jeg meg for å se nærmere på kultursjefens forvaltning.

Var Monn-Iversen mer opptatt av å pleie private interesser, enn å gi innbyggerne et godt kulturtilbud? Og hvor mye penger gikk i så fall med til det?

Drev kultursjefen, som var enhetsleder og hadde ansvar for et budsjett på 19 millioner kroner, en forvaltning i tråd med kommunens regelverk og god offentlig forvaltning?

c) Utvikling underveis

Problemstillingen ble ikke endret underveis. Men den ble mer konkret. To hendelser ble avgjørende for framdriften i prosjektet:

I juni sier kinosjef Widar Fossum opp sin stilling i Ullensaker kommune og begrunner det med dårlig ledelse. Kinosjefen var avdelingsleder under kultursjefen. Ifølge Fossum hadde blant annet kultursjef Stein Monn-Iversen forfremmet Tove Fjuk fra markedssekretær til kulturhussjef ut fra personlige sympatier.

Døli barneskole på Jessheim stenges for å spare penger. Dette skaper sterke reaksjoner i lokalmiljøet. Under et foreldremøte jeg dekket før skoleferien sier en av foreldrene i en bisetning at ”skolen må stenge, men kultursjefen kan kjøre rundt i leiebil”. Jeg merket meg dette. Hvis det stemte, var det oppsiktsvekkende. Ingen av lederne i Ullensaker kommune hadde, så vidt jeg visste, bilordning.

d) Organisering, metode, kildebruk, problemer underveis mv.

Canadatipset resulterte i en nyhetsartikkel bygd på bekreftelsen fra kommunaldirektøren. Det var umulig å få tak i de to som var på tur. Ingen av dem svarte på mobiltelefon og ingen i kommunen visste hvor i Canada de var.

Rådmann Arne Bruknapp i Ullensaker kommune opplyste senere at den kanadiske ambassaden hadde betalt reisen, mens kommunen hadde dekket oppholdsutgiftene. Dette viste seg ikke å være korrekt. Den kanadiske ambassadens informasjonssjef opplyste at ambassaden hadde gitt et tilskudd på 100.000 kroner til festivalen. Det var opp til kommunen hvordan den ville bruke pengene.

En av de få åpne kildene i Kultursjef-saken var kinosjef Widar Fossum. Slik han så det hadde kultursjefen lagt til rette for Fjuks forfremmelse ved å sette ned et utvalg på tre for å se på omorganisering av kinoen og kulturhuset. Arbeidet la grunnlaget for at Fjuk ble kulturhusleder, til tross for at de to andre i utvalget var uenig, ifølge Fossum. Uenigheten unnlot kultursjefen å nevne i saksutredningen da han la saken fram for politikerne i administrasjonsutvalget.

Fossum var annenhånds kilde til hva som skjedde i utvalget. Og han hadde grunn til å være hevnjerrig. Hans ansatte hadde blitt omorganisert inn under Fjuks ledelse mens han var på ferie før jul. I november 2001 tok han saken opp i et internt notat til den kommunale ledelsen og ba om en grundigere utredning med flere alternativer, uten at noe skjedde. Vi kjente Fossum som en meget korrekt og forsiktig mann. Under intervjuet var han veldig nøye med ikke å si mer enn det han hadde dekning for. Selv om han var part i saken, bestemte vi oss for å undersøke nærmere om hans påstander om at forfremmelsen var kritikkverdig, stemte.

Jeg satte opp en foreløpig liste over kilder som kunne ha kunnskap om saken og sorterte dem. Kilder som var part i saken delte jeg i de som kunne ønske åpenhet og de som trolig ville holde ting skjult. Det var viktig å finne nøytrale kilder med kunnskap.

Jeg hentet ut de åpne kommunale dokumentene og satt også med kopi av Fossums notat. Alle kontrollerbare opplysninger fra Fossum stemte.

Jeg tok så kontakt med de to andre som satt i utvalget sammen med Fjuk. Ingen av dem ville stå fram som åpen kilde, eller uttale seg. De viste til kommunens pressereglement. De hadde fått beskjed om at enhetsleder skulle uttale seg til pressen. I dette tilfelle var det Stein Monn-Iversen.

Jeg kontaktet hovedtillitsvalgt Erik Hajum. Så vidt han kunne se, var det ikke gjort noe formelt galt. Men han ønsket ikke å uttale seg på trykk. Han viste til rådmannen. Hajum var tillitsvalgt både for de kinoansatte og kommunens ledelse. Kilder jeg snakket med i kommunen mente han var svært lojal mot rådmannen, som støttet kultursjefen. Noen av dem fortalte at Hajum skulle være lovet en lederjobb i personalavdelingen av rådmann Bruknaap den dagen han ikke lenger var tillitsvalgt. Dermed måtte vi ta også hans opplysninger med en klype salt.

Jeg hadde en muntlig kilde som bekreftet Fossums framstilling. Denne kildens opplysninger stemte ikke med de opplysninger Hajum ga. Da jeg spurte Hajum på nytt, forandret han forklaring.

På kvelden samme dag som jeg startet undersøkelsene i kommunen, ble jeg oppringt av en kilde som fortalte at Monn-Iversen nå ringte rundt til ansatte i kulturenheten og antydte at illojale lekkasjer kunne få konsekvenser for arbeidsforholdet. Han minnet om kommunens pressereglement. En sentral kilde ble truet med at Monn-Iversen ”hadde litt på vedkommende fra før”.

Det ble derfor uhyre viktig å være forsiktig slik at kildene ikke kunne spores. Noen ble derfor vernet også internt i redaksjonen.

Dagen etter fikk nyhetsredaktør Arne Kongsnes i Romerikes Blad telefon fra rådmann Arne Bruknaap. Han likte ikke at avisas medarbeider ringte rundt til ansatte i rådhuset og stilte spørsmål.

- Konflikten skyldes kun dårlig kjemi internt i kulturenheten, sa Bruknaap.

Han var også lite glad for saken om canadaturen og intervjuet med kinosjef Widar Fossum i anledning hans avgang.

Rådmannen stilte videre min integritet i tvil ved å antyde at jeg løp tidligere kultursjef Jarl Golis ærend. Goli sluttet i kommunen halvannet år tidligere og hadde i flere leserbrev kritisert en rekke saker i Ullensaker kommune, også kultursjefen. Jeg kjente Goli, men han var aldri kilde i Kultursjef-saken.

Rådmannens insinuasjoner gikk imidlertid inn på meg, fordi jeg var redd de kunne svekke vår troverdighet. På den annen side var de meningsløse, fordi jeg også hadde skrevet mange saker om kultursjefens prosjekter med positive vinklinger.

Bruknaapp hadde aldri tidligere forsøkt å stanse en sak. Vi hadde tydeligvis snust på noe som var betent.

Nyhetsredaktør Arne Kongsnes ga meg full støtte i å gå videre. Men jeg forsto at dette kom til å bli tøft. Jeg har hatt Ullensaker kommune som ansvarsområde i et par år. Dette gjorde at jeg hadde et stort kildenett. Men den personlige belastningen ved å stille kritiske spørsmål ble også større. Jeg sto hver uke ansikt til ansikt med folk i kommuneadministrasjonen.

Vi diskuterte problemstillingen i redaksjonen og vurderte at det burde være to journalister på saken, både for at det skulle bli vanskeligere å trekke vår integritet i tvil og for å være et korrektiv til hverandre og stå sterkere under konfrontasjon.

Min kollega Roar Løkken ble frigjort for å jobbe sammen med meg så sant det var mulig. Det var stadig andre arbeidsoppgaver som måtte løses. Vi brukte en dag på å gå gjennom og vurdere dokumentasjonen og de muntlige kildene.

Det gikk fram av dokumentene at Monn-Iversen hadde unnlatt å informere politikerne om uenigheten i utvalget og kinosjefens innvendinger. Det var ingen tvil om at Fjuk hadde ledet utvalget og ført utredningen i pennen. Dessuten viste det seg at Fjuk hadde fått ny lederstilling, men resten av omorganiseringen var ikke gjennomført. Vi bestemte oss for å be om et intervju med kultursjefen og konfrontere ham med dette. 20 spørsmål ble skrevet ned på forhånd.

Spørsmål som ble stilt Monn-Iversen under intervjuet i forfremmelses-saken:

- *Hvem bestemte at det skulle omorganiseres?*
- *Hvorfor ny omorganisering så kort tid etter at en gjennomarbeidet organisasjonsplan er vedtatt?*
- *I juni 2001 ble det laget en organisasjonsplan for kulturenheten etter et stort utviklingsarbeid med en bredt sammensatt gruppe. Et halvt år senere endres denne etter forslag fra Tove Fjuk som er i mindretall i et utvalg på tre. Hvorfor ble ikke samme grundighet lagt til grunn i arbeidet med denne omorganiseringen?*
- *Tove Fjuk opplyste i utvalget at oppgaven var å slå sammen de ansatte i kino og kulturhus til en avdeling slik at det ble behov for en stilling som avdelingsleder og at hun var lovet stillingen som kulturhusleder. Hvorfor ledet hun gruppa når både du og hun visste at hun var tiltenkt stillingen og at det dermed kunne stilles spørsmål ved hennes habilitet?*
- *Var du klar over at de to andre i utvalget ikke var enig i at markedssekretæren skulle tilsettes som avdelingsleder?*
- *Hvorfor ble ikke denne informasjonen tatt med i informasjonen til administrasjonsutvalget?*
- *Hvorfor er det ikke lagt fram flere forslag til organisering?*
- *Hvorfor ble ikke alle ansatte informert denne gangen?*
- *Hvorfor ble ikke stillingen lyst ut?*
- *Dersom stillingsramma ikke skulle økes. Hvorfor står da markedskonsulenten fortsatt på organisasjonskartet. Og hvorfor ble det utlyst stilling som markedssekretær?*
- *Når ble lønnsfastsettelse for stillingen avdelingsleder kulturhus banket. Hvem gjorde dette? Og på hvilket nivå er stillingen plassert?*
- *Når ble Tove Fjuk tilsatt i stillingen?*
- *Ble markedskonsulenten lovet stillingen som en vennetjeneste slik Widar Fossum skriver i notatet?*
- *Har du tilbakevist dette skriftlig?*
- *Er fagteamene slått sammen i dag?*
- *Er kinosjefens stilling omgjort til en ren fagstilling?*
- *Hvorfor er bare markedskonsulentens opprykk til avdelingsleder iverksatt, mens de andre delene av vedtaket ikke er det?*
- *Mener du det var uheldig at markedskonsulenten ledet en utredning hvor det ser ut til at hun la til rette for sin egen forfremmelse?*
- *Burde hun meldt seg inhabil?*
- *Burde stillingen vært utlyst?*
- *Har dere taklet denne tilsetningen på en god måte?*

Monn-Iversen møtte oss med mørke solbriller og insisterte på å sitte utendørs. Intervjuet varte i halvannen time torsdag ettermiddag og fortsatte i en time fredag (uten solbriller).

Kultursjefen visste ikke om vi satt med informasjon fra de to i utvalget. Vi var forsiktige med å røpe hvor mye av Fossums påstander vi hadde andre kilder på. Men Monn-Iversen bekreftet da vi spurte om det at et av medlemmene i utvalget hadde vært uenig i at Fjuk skulle bli avdelingens nye leder. Dermed hadde vi det vi trengte.

Intervjuet ble avsluttet med å vise til Fossums påstander i notatet og spørsmål om Monn-Iversen hadde et privat forhold til Tove Fjuk. Monn-Iversen svarte at den slags spørsmål kommenterte han ikke.

Vi holdt påstandene om at de to hadde et privat forhold utenfor saken. Vi hadde likevel nok bekreftelser til å bringe en kritisk artikkel om hvordan forfremmelsen hadde foregått.

Monn-Iversen fikk lese intervjuet og godkjenne sine egne uttalelser. Tove Fjuk ble skjermet av ledelsen i kommunen. Vi fikk beskjed om at kultursjefen uttalte seg i saken. Fjuk hadde reist utenlands på ferie. Vi ringte samtlige mobiltelefonnummer oppført på henne, men fikk ikke svar. Vi besluttet å kjøre saken uten tilsvarende fra henne. Etter ferien ble hun sykmeldt.

Under sommerferien ble det en pause i prosjektet. Vi hadde ambisjoner om at Løkken og jeg skulle fortsette å granske Monn-Iversens forvaltning sammen, men det var vanskelig å få frigjort tid. Det var journaliststreik og redaksjonen var midt inne i en nedbemanningsprosess. I august dukket et nytt prosjekt opp, som var delvis lenket til "Kultursjef-saken", nemlig "Finne-avsløringen" (Se egen metoderapport).

Antydningen om Monn-Iversens mulige leiebil sto fortsatt på lista over saker som måtte sjekkes.

Ved å sammenligne de kommunale økonomirapportene som ble laget hver 2. måned, så jeg også hvordan det negative avviket mellom budsjett og regnskap i kulturenheten økte. Lønninger og andre driftsutgifter var ikke vesentlig endret. Det tydet på at mye av underskuddet skyldtes teaterforestillingenes høye kostnader og lave billettinntekter. Problemet var at forestillingene ikke var skilt ut med egne delregnskap. Vi kontaktet økonomiavdelingen i kommunen, men det var ikke mulig å få ut fakturaer knyttet til hvert prosjekt. Ubetalte fakturaer lå på Monn-Iversens kontor. Da vi etterspurte regnskap for forestillingene hadde han ikke tallene klare. Så og si hver gang vi ringte ham, var han opptatt i en annen telefon. Da vi ringte tilbake til avtalt tidspunkt, svarte han ikke.

Fra en person med tilgang til kulturhuset fikk jeg stukket i hånda en kopi av en faks fra Monn-Iversens advokat i London hvor han lå i en økonomisk rettsstrid. Dokumentene inneholdt saksøker og saksøktes rettsforklaring. Vedkommende hadde funnet dokumentet på faksen og sikret seg kopi. Vi brukte aldri denne informasjonen, men den underbygget hypotesen om at det var grunn til å se nærmere på kultursjefens evne til å forvalte store, offentlige pengesummer.

Vi ble enig om å gå igjennom alle tips og luke ut hva som var verdt å gå videre med. Leiebilobservasjonen pekte seg ut. På grunn av knappe ressurser ble det jeg som jobbet videre med prosjektet ved siden av andre saker, men det foregikk en løpende dialog internt i redaksjonen.

De ansatte i kommunen ble etter hvert stadig mer redde for å uttale seg. Dette ble enda tydeligere da jeg jobbet med "Finne-avsløringen".

Et grafisk trykk kommunen hadde kjøpt, sto innlåst i bibliotekets fjernlager. Men biblioteksjefen i kommunen torde f. eks. ikke å låse opp døra slik at vi kunne fotografere det offentlige innkjøpet. Hun viste til kommunens pressereglement og ba oss kontakte rådmannen eller kultursjefen.

Under en av ringerundene til personer som hadde hatt befatning med utstillingen, fikk jeg vite at en av de ansatte hadde blitt flyttet fra en avdeling til en annen mot sin vilje etter mistanke om at vedkommende hadde tipset avisa om canadaturen. Vedkommende hadde aldri vært i kontakt med oss. Det ble derfor viktig å unngå at også ansatte i kommunen som ikke var kilder, ble skadelidende pga mistanke om lekkasjer. Det gjorde at jeg var forsiktig med å kontakte kulturavdelingen, som hadde få ansatte.

Ettersom Monn-Iversen i forfremmelses-saken hadde vært rask til å forsøke å forhindre lekkasjer fra de ansatte og brife overordnet ledelse med sin versjon av ”sannheten”, bestemte vi oss for å holde kortene tett, helt til vi hadde dokumentasjon på den antatte leiebilbruken, for så å konfrontere Monn-Iversen og rådmann Arne Bruknaap samtidig.

Et tidligere intervjuobjekt i en helt annen sak, jobbet hos bilfirmaet som leide ut biler. Han kjente til leiebilforholdet. Jeg ba ham undersøke nærmere hvor lenge bilen var leid og hva det kostet. Han bekreftet at Monn-Iversen hadde kjørt leiebil i åtte måneder for vel 80.000 kroner, men vel halvparten av beløpet var utestående. I tillegg kom erstatning for skader på bilen. Han hadde derimot ikke klart å finne ut om kommunen hadde betalt fakturaene, eller om Monn-Iversen betalte selv. Billeien tilsvarte nesten to arbeidsreiser fra Jessheim til Oslo hver eneste arbeidsdag med vanlig godtgjørelse. Det var derfor helt usannsynlig at Monn-Iversens overordnede kunne godkjent dette uten å ha tatt det opp med administrasjonsutvalget, som neppe ville sagt ja til en slik pengebruk. Jeg ringte leder i administrasjonsutvalget og spurte generelt om det fantes kommunale ledere med bilordning i sin arbeidsavtale. Det gjorde det ikke.

Monn-Iversen, som bodde i Asker, hadde forklart leiebilfirmaet at bilen så ille ut, fordi han hadde kjørt sønnen og kameratene på fotballtrening.

Vi følte oss temmelig sikre på at han brukte bilen som sin egen. Betalte han selv, var det et dyrt bilhold. Betalte kommunen, måtte han ha leid den uten å klarere det.

Etter et kommunalt møte, stanset jeg bevisst og slo av en prat med en av kommunens rundt 1400 ansatte. Jeg antok at vedkommende kunne ha kunnskap om saken og tok en sjanse. Jeg fortalte kilden om Monn-Iversens leiebil. -Vet du virkelig om den, var kildens svar.

Vedkommende fortalte da at han tilfeldigvis hadde vært innom leiebilfirmaet hvor en av lederne hadde vist ham fakturaene som sto i kommunens navn. Over halvparten av beløpet var ubetalt, resten var betalt over kommunekassa. Det som opprørte vedkommende mest var at han hadde sittet på med Monn-Iversen i bilen. Kultursjefen hadde da sagt at det var hans egen bil, som han nylig hadde kjøpt for 220.000 kroner. Dette opprørte den kommuneansatte sterkt. Vedkommende hadde derimot ikke turt å gå til ledelsen med det han visste.

Vi hadde nå en uavhengig kilde som bekreftet den første kildens opplysninger i detalj. Ingen av dem hadde noe motsetningsforhold eller interesse av å skade Monn-Iversen. Og de kjente ikke hverandre.

Vi kontaktet daglig leder i leiebilfirmaet. Han ønsket ikke å uttale seg om kundeforholdet til kommunen, men bekreftet på trykk at våre opplysninger var riktig. Via den første kilden

sikret vi oss dokumentasjon i form av kopier av fakturaene og bestemte oss for å handle raskt, i og med at en ansatt i kommunen nå visste at vi visste.

Journalist Trine Kjus ble omdisponert fra redaksjonen i Lillestrøm for å jobbe sammen med meg den dagen vi bestemte oss for å konfrontere kultursjefen og han overordnede. Vi ønsket å være to under intervjuet og fikk dermed ikke gjennomført ambisjonen om å kontakte begge samtidig. Vi valgte å begynne på toppen denne gang. Rådmannen reagerte med raseri og var mest opptatt av hvor vi hadde fått opplysningene fra. Påstandene om at jeg drev kampanje mot kultursjefen ble gjentatt. Han var såpass i affekt at vi fikk lite ut av ham. Men han benektet ikke at vi hadde rett og forsikret at Monn-Iversen skulle få beskjed om å kontakte oss. Jeg ringte sjefredaktør og fikk et klart og godt råd: Hold fokus på saken. Det gjorde vi. Senere på ettermiddagen fikk vi kontakt med Monn-Iversen. Han bekreftet at han hadde leid bilen, brukt den privat og selv anvist de regningene som var betalt uten å klarere det med sine overordnede. Saken sto på trykk onsdag 2./10. Dagen etter ble han kalt inn til møte med rådmannen. Ifølge våre kilder i kommunen ble det i dette møtet bestemt at kultursjefen skulle slutte. Mandagen 7./10. sa han formelt opp og begrunnet det med negativ presseomtale om ham som privatperson.

Underskuddet i kulturenheten, hvor han hadde budsjett og regnskapsansvar, lå an til å bli 3,2 millioner kroner pr. 15. januar.

Festivalen, som han og Fjuk skulle forberede i Canada, endte i en uke med arrangement i september. Canada-uka kostet over 1 million kr. Den skulle finansieres med blant annet \$100.000 (ca. 750.000 nkr) fra en amerikansk sponsor Monn-Iversen kjente, ifølge kultursjefen og kommunaldirektør Hanne Espeseth. Pengene er til nå ikke betalt og det finnes ingen skriftlig avtale underskrevet av begge parter.

I juni i fjor avviste ordfører Turid Smestad Jakobsen å be kontrollutvalget se på forvaltningen av kulturenheten da det ble foreslått av en representant i Hovedutvalg for overordnet planlegging (formannskapet).

Etter leiebil-artikkelen satte revisjonen og kommunens kontrollutvalg i gang gransking. Rapporten bekrefter at alle opplysninger offentliggjort i Romerikes Blad er korrekt. Kontrollutvalget sa i sitt vedtak at alvorlige feil over lang tid har fått betydelige økonomiske konsekvenser for kommunen og konkluderte med at rådmannen har det overordnede ansvar.

7. Tidsforbruk

Under hele prosjektet har jeg jobbet med andre saker ved siden av. Vi er få ansatte og har faste lokalsider å fylle. Derfor har prosjektet gått over en lenger periode enn det ellers ville, og kanskje burde, ha gjort.

Likevel har vi klart å sette av tid til å gjøre de undersøkelsene som var nødvendig for å dokumentere de hypotesene vi hadde.

Det er nesten umulig å si hvor mye tid som er brukt. Saken har ligget i bakhodet i en lang periode og telefoner er tatt inne i mellom andre gjøremål. Det kan til sammen dreie seg om rundt 20 hele arbeidsdager, pluss en god del timer ubetalt overtid for mitt vedkommende. I tillegg jobbet Trine Kjus en dag sammen med meg på leiebilsaken og Roar Løkken et par dager på forfremmelses-saken, i tillegg til å være ballspiller underveis. Det har også blitt brukt en del tid til dialog med redaktørene og kulturavdelingen har fulgt opp med kommentarer og egne saker.

8. Erfaringer

All kritikk mot avisa underveis har kommet fra kommunens ledelse.

Kommunaldirektør Hanne Espeseth kritiserte avisa for å bruke ressurser på disse sakene. -Det er da så mye annet i kommunen vi kunne skrive om, mente hun.

Kultursjef Stein Monn-Iversen har omtalt undertegnede som ”bygdedyret” og ofte besvart spørsmålene med kommentaren: -At du gidder!

Varaordfører Atle Forbord sa i møte med redaktørene i oktober at for å få et godt samarbeid med Ullensaker kommune, bør Romerikes Blad fjerne undertegnede fra deknningen av kommunen. Ullensaker framstår i et dårlig lys pga de negative vinklingene, mente han.

Selv om jeg på ingen måte har stått alene, har kritikken fra kommunens ledelse i stor grad blitt rettet mot meg. Det har til tider vært belastende. Av og til kunne det være fristende å gi etter for presset, men det var aldri aktuelt. I stedet har jeg fulgt sjefredaktørens råd om å holde fokus på saken, fortsatt å grave og latt fakta tale for seg. I dag vet jeg at jeg ville følt det mer ubehagelig dersom jeg hadde latt være å undersøke forvaltningen av kulturenheten. Det er en nyttig erfaring å ha med videre.

Ingen har kunnet peke på en eneste feil i det som er skrevet i Kultursjef-saken.

Det har aldri kommet negative reaksjoner fra andre ansatte i kommunen eller lesere. Ifølge våre kilder i rådhuset, er de ansatte i kulturenheten lettet over å slippe byrden med å vite, men ikke kunne snakke, om kultursjefens misligheter.

Administrasjonsutvalgets leder, Harald Espelund, roser avisa for å ha avdekket det kommunens ledelse ikke har visst, eller benektet, også overfor politikerne.

I ettertid har jeg oppsummert nyttig lærdom etter prosjektet i følgende punkter som er formidlet til resten av redaksjonen under et internt redaksjonsseminar:

- **Vær minst to! Spesielt under konfrontasjon.**
- **Sorter kildene**
- **Sørg for skriftlig dokumentasjon hvis mulig og/eller to uavhengige kilder**
- **Be nøkkilkildene om detaljer, sjekk mot uavhengige kilder**
- **Ha et høyt presisjonsnivå**
- **Informér nærmeste redaktør fortløpende** (så sant det var mulig ut fra beskyttelse av kildene var det en fordel at redaktørene visste alt jeg visste)
- **Søk hjelp hos kollegaer**
- **Hold fokus på saken.**
- **Still de tøffe spørsmålene**
- **Pass på timing. Tida til hjelp, eller rask konfrontasjon?**
- **Ikke gi opp!**

Jessheim 31./1.-2003

Nina Skyrud

Vedlegg:

Publiserte artikler i Romerikes Blad så langt:

- 20./4.-2002 Til Canada for å planlegge jubileum
- 8./6.-2002 ”The end” for kinosjef Fossum
- 17./6.-2002 Kultursjefen skaper drama utenfor scenen
- 19./6.-2002 Ber rådmannen rydde opp
- 1./8.-2002 Kulturstrid har endt i bitter ordkrig
- 13.8.-2002 Orienterte om kulturhusstriden
- 2./10.-2002 Kultursjef kjørte kostbart
- 3./10.-2002 Regler må følges også av kultursjefen
- 8./10.-2002 Kultursjefen sa opp i går
- 23./10.-2002 - Dollar reddet indianerdansen
- 24./10.-2002 Million-minus
- 19./11.-2002 Monn-Iversen-minus stiger
- 8./1.-2003 Ingen tegn til 100.000 dollar
- 14./1.-2003 Mistet en tredjedel av publikum
- 29./1.-2003 Sterk kritikk av rådmannen